

Osiemnasta Międzynarodowa Olimpiada Lingwistyczna

Windawa (Łotwa), 19–23 lipca 2021

Rozwiązania zadań turnieju indywidualnego

Zadanie nr 1.

- ena 1, wija 2, wido 3, wi 4, idibi 5, benomi 6, waroewo 8, ije 9
- rati 10, mepina 20, joka rati 30, mepija 40, rati beo 50, moeto 60
- α -ma $10\beta = 10\beta + \alpha$ ($1 \leq \alpha \leq 9$, $1 \leq \beta \leq 5$)
- ije $10(\beta + 1) = ijema$ 10β ($1 \leq \beta \leq 5$)
- γ daemita moeto = $60 + \gamma$ ($1 \leq \gamma \leq 59$)
- moeto δ [ma γ ka $(\delta + 1)$] = 60δ [+ γ] ($1 \leq \gamma \leq 59$, $2 \leq \delta \leq 5$)

- (a) moeto waroewo 480
 ijema joka rati 39
 moeto wido ma benomi ka wi 186

- (b) 1 ena
 19 ijema rati = ije mepina
 26 benomima mepina
 104 wima mepija daemita moeto
 292 moeto wi ma wijama rati beo ka idibi

Zadanie nr 2.

- -ya zbiorowisko: homa- ‘liść jałowca’ + -ya → homa-ya- ‘gałąź jałowca’
- N:-N (N = rzeczownik):
 ha- ‘liście’ + k’yawe ‘woda’ → ha:-k’yawe ‘herbata’
- N:-A (A = przymiotnik):
 mu- ‘chleb’ + chikwa ‘słodki’ → mu:-chikwa ‘czekoladowy batonik’

•

	l. poj.	l. mn., substancja
temat jednosylabowy	-’le	-we
temat wielosylabowy	-nne	-:we

- (a) 1. mo:chikwa datda:we — I. drzewa brzoskwiniowe
 2. haya:we — G. dosł. stopy liści (w rzeczywistości obsadzone pola)
 3. doko:ko mo’le — H. kurze jajo
 4. ma:chikwa — C. cukier
 5. mu:chikwa — J. czekoladowy batonik
 6. mulonne, mu’le — D. bochen chleba
 7. mowe — E. koraliki
 8. ha:k’yawe — B. herbata
 9. doko:ko shiwe — A. mięso z kurczaka
 10. mo:chikwa mulo:chikwa — F. ciasto brzoskwiniowe

- (b) 11. **ade muwe** — O. zakrzepy krwi
12. **beyanne** — P. pole trawiaste, łąka
13. **homa:we** — M. liście jałowca
14. **ma:k'yawe** — N. słona woda
15. **ma:k'ose** — S. sól
16. **ma'le** — K. ziarnko
17. **homayanne** — R. gałąź jałowca
18. **mi'le** — L. kolba kukurydzy
19. **ade k'yawe** — Q. krew
- (c) 20. **be'le** — źdźbło trawy
21. **chikwa** — słodki
22. **datdanne** — drzewo
23. **ade = ade k'yawe** — krew
24. **mulo:we** — chleb
25. **hawe** — liście
- (d) 26. **stony** — k'ose
27. **liść jałowca** — **homanne**
28. **kawałek mięsa** — **shi'le**
29. **woda** — **k'yawe**
30. **kukurydza** — **miwe**
31. **pola trawiaste, łąki** — **beya:we**
- (e) *słone jezioro.*

Zadanie nr 3.

- Kolejność słów:
 - V(O)S (V = czasownik; O = dopełnienie; S = podmiot)
 - QVX (Q = element pytający)
 - (który | Qt)N(D)(A) (Qt = ilość, N = rzeczownik, D = zaimki wskazujące, A = przymiotnik)
- czasownik:
 - **le-** czas przeszły
 - **bi-** czas przyszły
 - **-si** podmiot = l. mn. (**-gisi-si** > **-gisesi**)
- rzeczownik:

	l. poj.	l. mn.
<i>mężczyzna</i>	tau	tauwau
<i>dziecko</i>	gwadi	gugwadi
<i>wódz</i>	guyau	gweguyau
<i>staruszka</i>	namwaya	nunumwaya
~	l. poj. = l. mn.	
- klasa (Cl):
 - mężczyźni: **te-** (przed Qt); **to-**
 - kobiety/zwierzęta: **na-**
 - dzieci: **gudi-**
 - łódzie: **ke-**
 - rzeczy (na przykład kamienie): **kwe-**
- zaimki wskazujące: **(a-)ma-Cl(-si)(-we)-na**, **ma-to-** > **mto-**, **ma-na-** > **mina-**
- ilość: Cl-**vila** ile?, Cl-**tala** 1, Cl-**yu** 2, Cl-**vasi** 4

- (a) 14. **Navila vivila biyamata tomwaya mtona?**
O ile kobiet zadba ten staruszek?
15. **Bikamkwamsi kweyu vivila minasina.**
Te kobiety zjedzą dwie rzeczy.
16. **Amagudina gwadi lekota?**
Które dziecko przyszło?
17. **Tevila tauwau bigisesi gugwadi gudigasisi?**
Ilu mężczyzn zobaczy dzikie dzieci?;
Ilu mężczyzn zobaczą dzikie dzieci?
18. **Legisesi ketala waga vivila minasiwena.**
Tamte kobiety zobaczyły jedną łódź.
- (b) 19. *Ile łodzi zobaczyły tamte staruszki?*
Kevila waga legisesi nunumwaya minasiwena?
20. *Ci czterej biali zadbają o to mądre dziecko.*
Biyamatasi gwadi magudina gudikabitam tevasi dimdim mtosina.
21. *Ile dzieci zje te świnie?*
Gudivila gugwadi bikamkwamsi bunukwa minasina?
22. *Która kobieta zловиła tamte piękne ryby?*
Aminana vivila lebani yena minasiwena namanabweta?
23. *Dwa dzikie psy zobaczyły tamtego staruszka.*
Legisesi tomwaya mtowena nayu ka'ukwa nagasisi.

Zadanie nr 4. tV- przed CV₀:

	C = y	C ∉ {b, m, w, y}		C ∈ {b, m, w}
		V ₀ ∈ {e, ε, i, I}	V ₀ ∈ {o, o, u, u, a}	
V ₀ ∈ {e, i, o, u}		V = i		V = u
V ₀ ∈ {ε, o, I, u, a}		V = I		V = u

• $\tilde{V} \leftrightarrow \tilde{V}_0$

• $\overset{\curvearrowright}{CV_0} > \overset{\curvearrowright}{t\tilde{V}-C\tilde{V}_0}$; $\overset{\curvearrowright}{C\tilde{V}_0} > \overset{\curvearrowright}{t\tilde{V}-C\tilde{V}_0}$; $\overset{\curvearrowright}{C\tilde{V}_0} > \overset{\curvearrowright}{t\tilde{V}-C\tilde{V}_0}$

• $N-CV_0$ ($N \in \{m, n, j, \eta\}$) $>$ $n-tV-CV_0$

(a) $\acute{t}\acute{i}\acute{m}\acute{i}\acute{t}\acute{i}\acute{n}\acute{i}$ (* $\acute{t}\acute{u}\acute{m}\acute{i}\acute{t}\acute{i}\acute{n}\acute{i}$)

- (b) 1. $r\acute{o}t\acute{o}$ — $t\acute{o}r\acute{o}t\acute{o}t\acute{o}$
2. $r\acute{e}w\acute{o}$ — $t\acute{i}r\acute{e}t\acute{o}w\acute{o}$
3. $b\acute{i}k\acute{o}$ — $t\acute{u}b\acute{i}t\acute{u}k\acute{o}$
4. $j\acute{y}\acute{e} r\acute{i}y\grave{a}$ — $\acute{n}\acute{t}\acute{i}y\acute{e} t\acute{i}r\acute{i}t\acute{i}y\grave{a}$
5. $b\acute{e}k^w\acute{o}$ — $t\acute{o}b\acute{e}t\acute{o}k^w\acute{o}$
6. $r\acute{i}y\grave{o}r\grave{o}$ — $t\acute{i}r\acute{i}t\acute{i}y\grave{o}t\grave{u}r\grave{o}$
7. $h^w\grave{o}g\grave{a}$ — $t\acute{o}h^w\grave{o}t\acute{o}g\grave{a}$

Zadanie nr 5. Struktura czasownika:

podmiot	czas	(dopełnienie-)	rdzeń	(-podmiot)
\emptyset - $\left\{ \begin{array}{l} 1 \text{ os. l. poj.} \\ 3 \text{ os. l. poj.} \end{array} \right.$ czas przyszły $\left. \begin{array}{l} \text{tsi-}^C \\ \text{ts-}^V \end{array} \right\}$ $\left\{ \begin{array}{l} 2 \text{ os. l. poj.} \\ 1 \text{ os. l. mn.} \end{array} \right.$	$\left. \begin{array}{l} \text{my-}^C \\ \text{p-}^V \end{array} \right\}$ czas przyszły $\left. \begin{array}{l} \text{ik-}^C \\ \emptyset-^V \end{array} \right\}$ czas przeszły	ik- 1 os. l. poj. a- 2 os. l. poj. i- 3 os. l. poj. my- 1 os. l. mn. aha- 2 os. l. mn. si- 3 os. l. mn.		-naha 1 os. l. mn.
	$\left. \begin{array}{l} \text{ni-}^C \\ \text{z-}^V \end{array} \right\}$ 3 os. l. poj. czas przeszły			

\emptyset -**p-ik-** = 3 os. l. poj. czas przyszły : 1 os. l. poj. (ale nie *1 os. l. poj. czas przyszły : 1 os. l. poj.)
^C = przed spółgłoską, ^V = przed samogłoską

- (a) **aharapyryk** *ja objąłem cię*
mymyboro *on ugryzie nas* (ale nie ??*ja ugryzę nas*)
uru *ja pospałem*
tsiksiwynaha *my rozkroiliśmy ich*
ikwak *ja zapolowałem*
ziksi *on odszedł*

- (b) *my spadniemy* **tsimynarahanaha**
ja umyłem się **ikmoro**
ty ugryzłeś nas **tsikmyboro**
 ja poczekam na nich **mysipery**
 on poczeka na nich
 ja obejmę was **pahaharapyryk**
 on obejmie was
ty odejdziesz **tsipiksi**
ja zabiłem go **ibeze**